

Forfatter: Arrebo, Anders

Titel: Udrag fra Hexaëmeron. Første Dag

Citation: Arrebo, Anders: "Hexaëmeron. Lejlighedsdigte. Breve. Udg. af Vagn Lundgaard Simonsen. 1965", i Arrebo, Anders: *Hexaëmeron. Lejlighedsdigte. Breve. Udg. af Vagn Lundgaard Simonsen. 1965*, udg. af VAGN LUNDGAARD SIMONSEN ; Jørgen Glahder , Munksgaard, 1965-83., s. 64. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-arrebo01val-shoot-idm140030267631472/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Hexaëmeron. Lejlighedsdigte. Breve. Udg. af Vagn Lundgaard Simonsen. 1965

- I. At vi fittelig bør hans Skabning acte samt ære,
Naar vi stykevis see en Konst alt efter den anden
Oc saa frydelig lee at række Konsteren Haanden.
- II. Vilde hand oc dermed vor sex Dags Gierning vel ære
Os at føre til Sed ej Leddiggangere at være.
- III. Hand end vilde forsand os til Hukommelse føre,
Alle Ting med Forstand, oc med Betænkning, at gjøre.
- IV. Spørgis oc ej med Skel, hvor læng' en Gierning bestillis,
Men hvor lofflig oc vel, derfra en Mestere skillis.

(a) Det er farligt at randsage Guds Forborgenhed.

Om *Nephtus* med hast det haf-svelg dybeste søger,
Bliif paa Landene fast see til du maadelig brøjer (a)
Ingen endnu slog bund i Hofved-Viisdommens kilde;
Mangen gick dog til grund, som der i sticke bund vilde,
Kom ej svelget for nær, den blinde Klippe dig møder,
Mod det farlige Skær dit Skib i Stykker du støder.
Segle for Guds Ords segl Guds Aand tag stedsse til Skifherr
Du saa løber ej fejl, dig hafnen aldrig glipper.
Viidere ville vi nu slig første Skabning beskrifve,
Med eenfoldigste Hu bedst fatte Mosen oc grifve.

V. Hvad Leilighed det hafde med første Skabning.

I. Jorden var øde oc tom. *Thoin sabota.*

v. 2. Oc Jorden var øde oc tom.

- Jorden talis her om, oc den afskildris ret troolig,
Øde den var oc tom, foruden Skickels' oc boolig
Vden prydeles' oc art, materi' icke polered,
Vden Liuset saa klart, grof, mørk oc icke stafered,
Borte var høg oc eeg, oc alle Trærnes Skare,
Borte var Folk oc Qveg, oc alle Krogeue bare,
V-klarered oc var al Skabning ofven oc nedden,
Dog til ringeste Haar henlagt paa Platsen oc Steden,
- [14] Som hand siger nu fort, at der var mørket det grumme
Ofver Vandene stort, oc ofvr Afgrunden den romme,
Intil Liuset af Gud, paa samme Dagen, funderis
Som dref Mørkheden ud at Verden noget poleris.

Oc der var mørk ofver Afgrunden.
Her ved mørket forstaais at Liuset fattis det Klare,

Ej (som Kætter omgaaís) (a) en grum Sataniske Skare,
 Ved den Afgrund mand kand (b) oc Helfved' icke forstande,
 Men det dybeste Vand oc de Vand flydende Lande:
 Hves arbeidet oc var der som Afgrunden laa øde,
 Borte var Dagen klar, oc borte var Soolen hin røde.

2.
 Mærket hadde
 bespelt Af-
 grundten.
 (a) *Mætticheit.*
 (b) *Origenes in*
Genesis Hom. I.

Oc Guds Aand svefvede ofver Vandene.

Moses skriider nu frem oc vil os viidere lære
 Guds Aands Virkning beqvem, den raa Materi til ære,
 Slig Materi oc Malm, oc Verdens første Figure,
 Liggend i Mørk oc Qvalm oc i U-fructbarhed stoore,
 Med sin qvegende Kraft Guds Aand forvarmed' oc qvegde,
 Gaf den Styrke med Saft, oc til al Grøde bevegde,
 Ja som (c) Hønnen ret varm sin' eg udligger oc bruer,
 Vnder sit Bryst oc Barm, dem siden qvegner oc ruer;
 Eller som Jorden rum udaf Soel-varmen undfanger,
 Saa blef Verden, før tom, af Guds Aands qvegelse, svanger,
 At den riigelig gaf fra sig baad' Vrter oc Grøde,
 Oc Metallerne braf, med Sølf oc Guldet det røde,
 Adamanten saa skær, oc skønnest' ædele Steene,
 Samt oc Kaaber der er, med Tin oc Messing det reene.
 Samme Guds mæchtig' Aand (d) med slig stor-virkende haande,
 Aldrig udleggis kand, om vær oc anden slags Aande,
 End om hellig Aand good, Guddømmens trede Persone,
 Som saa bredde sig ud, Liif gaf den raa Skabelone.
 Fader oc Sønnen dog saadan Naturens Vndsetning
 Her tilleggis end oc, som en udvortis Forretning (e)
 Icke da anden Aand var skabt, oc kunde til være,
 Ingen oc Konsten kand foruden den ævige HÆrre.
 [15] Vi da lade det staa', oc for det siette forfare,
 Hveden Liuset kom fra, oc deilig *Phabus* hin klare.

3-
 Guds Aand
 svefvede (eller
 udbræde sig
 vederyvege-
 lig) ofver Vand-
 ene.

(c) I lignelser, i
 sandanne for-
 borgene Sa-
 ger, i hvor vel
 de gaar, dog
 snuble de.

(d) Vær Guds
 Aand fortaas
 den ædte
 Person i Gud-
 dømmen.

(e) Den hellige
 Treenheds
 Gjerninger ud-
 vortis ere
 uadskillige.

VI.
 Guds mandat
 til Liuset, Ver-
 dens Øje.

Oc Gud sagde: Blifve Lius, oc der blef Lius.
 Skabningen ej staaer maal, naar øjet mangler oc breckis,
 Var end billedet Staal, det ingen Mestere teckis;
 Jammerligt er oc vist i Huuset i Mørket at sidde,
 Vden skinnende gniist oc uden Dagen hin hvilde.